

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
художньо-графічний факультет
кафедра технологічної та професійної освіти

МАТЕРІАЛИ

**І ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

«ІННОВАТИКА В ОСВІТІ, ДИЗАЙНІ ТА МИСТЕЦТВІ»

23-24 травня 2024 р.

м. Одеса

УДК: 001.895 [378+7.05+7] (08)

Рекомендовано до друку Вченою радою Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського» (*протокол № 17 від 27.06.2024 р.*)

Рецензенти:

Бредньова Віра Петрівна, кандидат технічних наук, професор кафедри
нарисної геометрії та інженерної графіки Одеської державної академії
будівництва та архітектури;

Бартенева Ірина Олександрівна, кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Інноватика в освіті, дизайні та мистецтві : матеріали I Всеукраїнської
науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 23-24 травня
2024 року. Одеса: Університет Ушинського, 2024. 121 с.

До збірника ввійшли матеріали I Всеукраїнської науково-практичної
конференції «Інноватика і освіті, дизайні та мистецтві», яка відбувалася у
Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» 23-24 травня 2024 року.

Матеріали конференції відображають науково-дослідницькі та
методико-орієнтовані підходи та сучасні тенденції, щодо використання
різноманітних інновацій, актуальних проблем в освіті, дизайні та мистецтві в
контексті сьогодення.

Збірник призначений для науковців (докторанти, аспіранти,
магістранти), здобувачів вітчизняних та зарубіжних закладів вищої освіти,
педагогічних працівників різних типів закладів освіти, художників,
дизайнерів, представників творчих спілок, арт-ринку.

Відповідальність за дотримання вимог академічної доброчесності в
текстах доповідей несуть їх автори.

© Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського», 2024

© Колектив авторів, 2024

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

<i>Артемьева І. С., Богданов О. Д.</i> АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ	7
<i>Бартенева І. О., Краснобаєва А. Ф.</i> ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ	11
<i>Berezovska K. V., Shkatulyak N. M.</i> INFORMATION TECHNOLOGIES IN PEDAGOGICAL RESEARCH	15
<i>Гончаренко Н. Л.</i> РОЗДІЛ «ПЕДАГОГІКА» У ФОНДІ ЦІННОЇ ТА РІДКІСНОЇ ЛІТЕРАТУРИ БІБЛІОТЕКИ УНІВЕРСИТЕТУ УШИНСЬКОГО ТА ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ	19
<i>Дворядкіна Т. О., Козак В. І.</i> ЕТИЧНІ ПРИНЦИПИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ОСВІТІ	25
<i>Дишель Г. В.</i> ДИДАКТИКО-МЕТОДИЧНІ ПРИНЦИПИ НАВЧАННЯ ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ-ДИЗАЙНЕРІВ	28
<i>Калініченко І. І., Усов В. В.</i> АБСТРАКТНОГО МИСЛЕННЯ УЧНІВ 10-11 КЛАСІВ В ПРОЦЕСІ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ	33
<i>Квасикова Г. С.</i> ВПРОВАДЖЕННЯ ДИЗАЙН-МЕНЕДЖМЕНТУ НА ДЕННОМУ ВІДДІЛЕННІ «ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКИ, ЕЛЕКТРОТЕХНІКИ ТА ЕЛЕКТРОМЕХАНІКИ, ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ» ВСП «ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ ВИМІРЮВАНЬ ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗВ'ЯЗКУ» ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ, ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙ МАРКЕТИНГОВОГО УПРАВЛІННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ ПОПИТУ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ	36

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського. 1817-2007 : іст. поступ, сучасність, майбутнє / за ред.: О. Я. Чебикін, І. А. Болдирєв, А. О. Добролюбський та ін. Одеса : Фаворит, 2007. 240 с.
2. Букач В. М. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: біографічний словник. Вип. 1. Одеса : ПНПУ, 2019. 96 с.
3. Ярошенко Т.О. Відкритий доступ, відкрита наука, відкриті дані: як це було і куди йдемо(До 20-ліття Будапештської ініціативи Відкритого доступу)/ Т.Ярошенко // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук.-2021.-№8.-С.10-26.

ЕТИЧНІ ПРИНЦИПИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ОСВІТІ

Дворядкіна Тетяна Олександрівна

*здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
художньо-графічного факультету*

Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна;

Козак Вікторія Ігорівна

асистент кафедри технологічної та професійної освіти

Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

Ключові слова: штучний інтелект, етичні принципи, повага до особистості, освітній процес.

У наш час, штучний інтелект (ШІ) став ефективним засобом модернізування процесу навчання та може покращити якість загальної середньої освіти. Розвиток (ШІ) йде стрімко та пронизує вже у всі сфери життя, включаючи освіту. Використання штучного інтелекту має значний потенціал для покращення навчального процесу, адаптації навчального матеріалу та створенні нових можливостей для учнів. ШІ може допомогти персоналізувати освітню програму та

допомогти знайти спосіб ефективніше модернізувати її сильні аспекти та допомогти підтягнути слабкі.

Однак, вже виникають етичні питання, пов'язані з використанням штучного інтелекту в цій сфері. Важливо чітко визначити та дотримуватися етичних принципів, щоб гарантувати відповідальне, етичне та справедливе використання штучного інтелекту.

Мета: визначити та обґрунтувати основні етичні принципи, якими повинні користуватися фахівці при розробці, впровадженню та використанню штучного інтелекту в освітньому процесі.

У світлі «Рекомендацій ЮНЕСКО щодо етики штучного інтелекту» («UNESCO Recommendation on the ethics of artificial intelligence»), можна виділити кілька ключових моментів. По-перше, акцентувати увагу на необхідності розвитку етичних принципів у сфері використання штучного інтелекту, зокрема, забезпечення поваги до прав людини, включаючи приватності та свободи вибору. Друге важливе положення полягає у пошуку балансу між інноваціями та захистом прав людини, що вимагає встановлення чітких етичних меж. Третій аспект – це активне залучення всіх зацікавлених осіб до обговорення та вирішення етичних питань, пов'язаних з штучним інтелектом, для розробки широких та консенсусних рішень. І нарешті, особлива увага приділяється ролі освіти у формуванні етичного розуміння штучного інтелекту, що сприятиме розвитку нового покоління фахівців, які усвідомлюють значимість етичних викликів даної технології [1].

Проаналізувавши рекомендації, можна додати, що застосування сучасних технологій у сфері освіти вимагає відповідального та етичного підходу. Один із ключових аспектів цього підходу – це повага до автономії та приватності учнів. Важливо, щоб збір та обробка персональних даних здійснювалася лише за згодою учня та з урахуванням норм конфіденційності. Крім того, використані алгоритми штучного інтелекту не мають обмежувати свободу вибору та самостійність учнів у виборі матеріалів та методів навчання.

Також важливим аспектом є уникнення будь-якої форми дискримінації та впливу стереотипів у використанні штучного інтелекту. Тестування та аудит алгоритмів необхідні для виявлення та усунення можливих упереджень. Крім цього, забезпечення прозорості

та відкритості є важливими аспектами у забезпеченні етичного використання новітніх технологій у сфері освіти [2].

Треба акцентувати увагу на прозорості та підзвітності систем штучного інтелекту. Всі учасники освітнього процесу повинні мати чітке уявлення про те, як використовуються ці технології в їхній освіті. Також важливо, щоб алгоритми були зрозумілими та підлягали незалежному аудиту.

Безпека та надійність штучного інтелекту у освіті є іншим важливим аспектом. Заходи щодо захисту даних учнів та постійне оновлення технологій є ключовими аспектами у забезпеченні безпеки та надійності у використанні систем штучного інтелекту.

Треба наголосити, що навчання відповідальному та етичному використанню штучного інтелекту є важливою складовою етичного підходу у сфері освіти. Крім технічних навичок, учасники освітнього процесу повинні розвивати критичне мислення та аналіз етичних проблем.

Залучення всіх зацікавлених осіб до обговорення етичних принципів використання штучного інтелекту є ще одним важливим аспектом. Співпраця та взаєморозуміння між різними групами фахівців сприятиме розвитку етичних норм, принципів та забезпеченню їхньої відповідності сучасним вимогам [3].

Також є необхідність постійного оновлення та розвитку етичних принципів використання штучного інтелекту в освіті. Швидкі темпи технологічного розвитку вимагають постійного аналізу та адаптації етичних норм до нових викликів і можливостей.

Висновок. Штучний інтелект має великий потенціал для покращення освіти, але його використання викликає етичні проблеми. Через це важливо визначити та дотримуватися етичних принципів. До цього відносяться такі ключові моменти як: повага до людей, баланс між інноваціями та захистом прав людини, залучення всіх зацікавлених осіб, навчання етичному використанню для всіх учасників освітнього процесу, прозорість та підзвітність, безпека та надійність, постійне оновлення та розвиток. Також, важливо зазначити, що штучний інтелект не може замінити вчителів, а лише допомогти. Також, III важливо використовувати для розвитку критичного мислення та аналітичних навичок учнів. Важливими є навчання відповідальному використанню штучного інтелекту, співпраця різних зацікавлених осіб та постійне оновлення етичних

принципів для успішного та етичного впровадження новітніх технологій у освітній процес.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. UNESCO Recommendation on the ethics of artificial intelligence. URL: <https://www.unesco.org/en/articles/recommendation-ethics-artificial-intelligence>.

2. Огірко О. В., Огірко І. В. Морально-критичні принципи електронної освіти і штучного інтелекту. *Успіхи і досягнення у науці*, 2024. №1(1). С. 454-467.

3. Бердо Р. С., Расюн В Л., Величко В. А. Штучний інтелект та його вплив на етичні аспекти наукових досліджень в українських закладах освіти. *Академічні Візії*, 22. Київ, 2023. 10 с.

ДИДАКТИКО-МЕТОДИЧНІ ПРИНЦИПИ НАВЧАННЯ ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ – ДИЗАЙНЕРІВ

Дишель Ганна Вадимівна

старший викладач

кафедри західних і східних мов та методики їх навчання

Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна.

Ключові слова: дидактичні принципи, методичні принципи, друга іноземна мова (ІМ2), дизайн, професійна освіта.

Проблема дидактико-методичних принципів навчання в психолого – педагогічній літературі має довгий історичний шлях розвитку. Так, у роботах видатних вчених минулого (Я. А. Коменського, І. Г. Пестолоцці, Ф. А. Дистервега, К. Д. Ушинського та ін.) були визначені дидактичні принципи (доступності, свідомості, посильності, науковості, систематичності, наочності та ін.), що відображають закономірності навчального процесу. В методиці навчання іноземних мов їх дослідженням займався М. Щукін, Н. Жовтук. В рамках даної роботи під «принципами навчання», будемо розуміти такі положення, які керують процесом навчання, та висувають певні вимоги до його організації та проведення [4, с. 29].

В роботах сучасних методистів (Л. Веремюк) принципи розглядалися в контексті навчання другої іноземної мови [1, с. 62].